

PRAVIDLÁ A POSTUPY ČLENENIA KLIENTOV DO JEDNOTLIVÝCH KATEGÓRIÍ KLIENTOV

Zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) transponoval Smer-nicu Európskeho parlamentu a Rady číslo 2004/39/ES z 21.4.2004 o trhoch s finančnými nástrojmi (Markets in Financial Instruments Directive - MiFID) s účinnosťou od 1. 11. 2007. Zákon zaviedol nové triedenie klientov, ktoré má zabezpečiť každej kategórii klientov primeranú mieru ochrany.

Klientom obchodníka s cennými papiermi sa pritom rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej obchodník s cennými papiermi poskytuje investičnú službu alebo vedľajšiu službu. Zákon rozlišuje základné triedy klientov - neprofesionálneho, profesionálneho klienta a oprávnenú protistranu. Každý z tejto kategórií klientov je v zákone vymedzená rôzna miera ochrany - neprofesionálnemu klientovi vymedzuje najvyššiu úroveň ochrany.

Arca Brokerage House o.c.p. a.s. (ďalej len „Arca Brokerage House“) zaviedol kategorizáciu klientov na základe požiadaviek zákona. Na základe zaradenia klienta do príslušnej kategórie vznikajú Arca Brokerage House povinnosti pri poskytovaní informácií klientom.

PROFESIONÁLNY KLIENT

Profesionálnym klientom sa rozumie klient, ktorý má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s tým spojené. Profesionálnym klientom sú:

1. obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi, finančná inštitúcia, obchodník s komoditami a komoditnými derivátmi, spoločnosť, ktoré poskytujú investičné služby alebo vykonávajú investičné činnosti spočívajúce výhradne v obchodovaní na vlastný účet na trhoch finančných futures, opcií alebo iných derivátov a na peňažných trhoch na účely zaistenia pozícií na derivátových trhoch alebo obchodné spoločnosti, ktoré obchodujú na účet iných členov týchto trhov alebo tvoria pre nich ceny a ktoré sú garantované, kde zodpovednosť za plnenie zmlúv uzatvorených takýmito obchodnými spoločnosťami prevzali členovia zúčtovacích systémov týchto trhov a osoby, ktoré na vykonávanie svojej činnosti na finančnom trhu majú povolenie príslušného orgánu alebo ich činnosť je upravená všeobecne záväznými predpismi,
2. veľká obchodná spoločnosť, pričom za veľkú obchodnú spoločnosť sa považuje obchodná spoločnosť spĺňajúca aspoň dve z týchto podmienok na individuálnej báze:
 - celková suma jej majetku je najmenej 20 000 000 EUR,
 - čistý ročný obrat je najmenej 40 000 000 EUR,
 - jej vlastné zdroje sú najmenej 2 000 000 EUR.
3. štátny orgán, obec, vyšší územný celok, štátny orgán alebo územný celok iného štátu, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity, orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe štátneho dlhu, Národná banka Slovenska, centrálna banka iného štátu, Medzinárodný menový fond, Európska centrálna banka, Európska investičná banka a iné podobné medzinárodné organizácie,
4. právnická osoba neuvedená v bodoch 1. až 3., ktorej hlavným predmetom činnosti je investovanie do finančných nástrojov, vrátane právnickej osoby, ktorá vykonáva transformáciu úverov a pôžičiek na cenné papiere alebo iné obchody na účely financovania,
5. osoba, s ktorou môže Arca Brokerage House na základe jej žiadosti zaobchádzať ako s profesionálnym klientom, ak táto osoba spĺňa aspoň dve z podmienok:
 - klient za predchádzajúce štyri štvrtroky vykonal na príslušnom trhu s finančnými nástrojmi priemerne desať významných obchodov s finančnými nástrojmi za štvrtrok; pričom významným obchodom s finančnými nástrojmi sa rozumie obchod s finančnými nástrojmi, ktorého objem je vyšší ako 6 000 EUR a príslušným trhom sa rozumie regulovaný trh, mnohostranný obchodný systém alebo neorganizovaný trh, na ktorý sú prijaté na obchodovanie finančné nástroje vo vzťahu ku ktorým sú poskytované alebo sa majú poskytovať investičné služby pre klienta,
 - veľkosť portfólia klienta zahŕňajúceho finančné nástroje a peňažné vklady prevyšuje 500 000 EUR,
 - klient najmenej jeden rok vykonáva alebo vykonával v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania alebo funkcie činnosť v oblasti finančného trhu na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti obchodov alebo investičných služieb poskytovaných alebo ktoré sa majú poskytovať pre túto osobu.

Poučenie profesionálneho klienta:

V prípade ak je profesionálnym klientom klient podľa bodov 1. až 4., Arca Brokerage House musí profesionálneho klienta informovať pred poskytnutím akýchkoľvek služieb o tom, že na základe informácií dostupných Arca Brokerage House, bude ho Arca Brokerage House považovať za profesionálneho klienta a bude s ním takto zaobchádzať, ak sa nedohodnú inak. Súčasne bude Arca Brokerage House informovať tohto profesionálneho klienta aj o tom, že pri uzatváraní akýchkoľvek zmlúv môže požadovať, aby sa s ním zaobchádzalo ako s neprofesionálnym klientom.

Profesionálny klient je povinný informovať Arca Brokerage House o každej zmene, ktorá by mohla ovplyvniť jeho súčasné zaradenie do kategórie profesionálny klient. Ak Arca Brokerage House získa informáciu, že klient už nespĺňa počiatočné podmienky, ktoré ho oprávňovali na zaradenie do kategórie profesionálny klient, je povinný prijať potrebné opatrenia na preradenie takéhoto klienta do inej kategórie.

Oprávnená protistrana

Arca Brokerage House pri poskytovaní investičných služieb a vykonávaní investičných činností podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo c) zákona, môže uzavierať obchody s oprávnenými protistrami, pričom pravidlá pri výkone činnosti vo vzťahu ku klientom podľa ustanovení §§ 73b až 73m a 73o až 73t zákona, vo vzťahu k týmto obchodom alebo vo vzťahu k vedľajšej službe priamo spojenej s týmito obchodmi sa nepoužijú.

Oprávnenou protistranou je:

- obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi,
- úverová inštitúcia alebo zahraničná úverová inštitúcia,
- poisťovňa, zahraničná poisťovňa alebo poisťovňa z iného členského štátu,
- správcovská spoločnosť, zahraničná správcovská spoločnosť, podielový fond, európsky fond, zahraničná investičná spoločnosť alebo zahraničný podielový fond,
- dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, dôchodkový fond, doplnkový dôchodkový fond, obdobné zahraničné spoločnosti a fondy,
- iná finančná inštitúcia povolená alebo regulovaná podľa práva Európskej únie alebo členského štátu,
- osoba podľa § 54 ods. 3 písm. i) a j) zákona (osoba, ktorej hlavný predmet činnosti spočíva v obchodovaní na vlastný účet s komoditami alebo komoditnými derivátmi alebo obchodná spoločnosť, ktorá poskytuje investičné služby alebo vykonáva investičné činnosti spočívajúce výhradne v obchodovaní na vlastný účet na trhoch finančných futures, opcií a pod. alebo obchodné spoločnosti, ktoré obchodujú na účet iných členov týchto trhov, alebo tvoria pre nich ceny a ktoré sú garantované, kde zodpovednosť za plnenie zmlúv prevzali členovia zúčtovacích systémov týchto trhov),
- orgán verejnej moci Slovenskej republiky alebo iného štátu, vrátane Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity poverenej vykonávaním niektorých činností súvisiacich so správou štátneho dlhu a riadenia likvidity podľa osobitného predpisu (zákon č. 386/2002 Z.z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách) a verejný orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe verejného dlhu,

- NBS, alebo centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka,
- medzinárodná organizácia,
- profesionálny klient podľa bodov 1. až 3. z definície profesionálneho klienta,
- profesionálny klient podľa bodu 5. z definície profesionálneho klienta, na jeho žiadosť a len vo vzťahu k investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom, pri ktorých ho možno považovať za profesionálneho klienta.

Poučenie oprávnenej protistrany:

Pri uzavieraní obchodov s oprávnenou protistranou vo vzťahu k týmto obchodom alebo vo vzťahu k vedľajšej službe priamo spojenej s týmito obchodmi sa nepoužijú ustanovenia §§ 73b až 73m a 73o až 73t zákona.

Arca Brokerage House je pred uzavretím obchodu s oprávnenou protistranou, ktorá má charakter profesionálneho klienta povinný získať potvrdenie od tejto budúcej protistrany, že súhlasí, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s oprávnenou protistranou. Potvrdenie môže byť vydané na všetky obchody alebo len na jednotlivé obchody.

Oprávnená protistrana (okrem profesionálneho klienta) má právo požadovať všeobecne alebo pri jednotlivých obchodoch, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s klientom, ktorého obchody so Arca Brokerage House podliehajú ustanoveniam §§ 73b až 73m a 73o až 73t zákona. Takýto súhlas môže byť udelený Arca Brokerage House vo forme všeobecného súhlasu na všetky obchody alebo len na jednotlivé obchody. Ak v takejto žiadosti oprávnená protistrana výslovne nepožiadala, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s neprofesionálnym klientom, Arca Brokerage House zaobchádza s touto oprávnenou protistranou ako s profesionálnym klientom. Ak však táto oprávnená protistrana výslovne požiadala, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s neprofesionálnym klientom, uplatnia sa ustanovenia zákona týkajúce sa žiadosti o zaobchádzanie ako s neprofesionálnym klientom.

NEPROFESIONÁLNY KLIENT

Neprofesionálni klienti sú všetci klienti a potenciálni klienti, ktorí nespádajú do zaradenia profesionálny klient a oprávnená protistrana. Neprofesionálny klient zväčša nemá dostatočné odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie rozhodnutí a na posúdenie rizík súvisiacich s rozhodnutiami o investíciách v rámci zákona.

Podmienky na zmenu zaradenia klientov Arca Brokerage House

Klient Arca Brokerage House má právo písomne požiadať o zmenu zaradenia klienta. So zmenou zaradenia klienta súvisí i vyšší alebo nižší stupeň ochrany pri uplatňovaní pravidiel pri výkone činnosti vo vzťahu ku klientom.

Podmienky zmeny zaradenia klienta z profesionálneho klienta na neprofesionálneho klienta

Klient zaradený ako profesionálny klient má právo požiadať Arca Brokerage House, aby sa s ním zaobchádzalo ako s neprofesionálnym klientom ak:

- tento klient usúdi, že nie je schopný riadne posúdiť alebo zvládnuť riziká spojené s príslušnou investičnou službou alebo vedľajšou službou,
- tento klient oznámi, že sa zmenili jeho podmienky, na základe ktorých bol zaradený v Arca Brokerage House ako profesionálny klient.

Zmenu zaradenia Arca Brokerage House poskytne na základe písomnej zmluvy medzi klientom a Arca Brokerage House, v ktorej sa uvedie, že s týmto klientom sa nebude zaobchádzať ako s profesionálnym klientom pri uplatňovaní pravidiel pri výkone činnosti vo vzťahu ku klientom. Súčasne sa v tejto zmluve uvedie, či sa vzťahuje na jednu alebo na viaceré investičné služby alebo vedľajšie služby alebo obchody alebo na jeden alebo viaceré druhy finančných nástrojov alebo obchodov.

Podmienky zmeny zaradenia klienta z neprofesionálneho klienta na profesionálneho klienta

Pokiaľ bol klient zaradený v Arca Brokerage House ako neprofesionálny klient, má právo písomne požiadať Arca Brokerage House aby sa s ním zaobchádzalo ako s profesionálnym klientom, ak:

- a) spĺňa aspoň dve z podmienok:
 - klient za predchádzajúce štyri štvrtroky vykonal na príslušnom trhu s finančnými nástrojmi priemerne desať významných obchodov s finančnými nástrojmi za štvrtrok; pričom významným obchodom s finančnými nástrojmi sa rozumie obchod s finančnými nástrojmi, ktorého objem je vyšší ako 6 000 EUR a príslušným trhom sa rozumie regulovaný trh, mnohostranný obchodný systém alebo neorganizovaný trh, na ktorý sú prijaté na obchodovanie finančné nástroje, vo vzťahu ku ktorým sú poskytované alebo sa majú poskytovať investičné služby pre klienta,
 - veľkosť portfólia klienta zahŕňajúceho finančné nástroje a peňažné vklady prevyšuje 500 000 EUR,
 - klient najmenej jeden rok vykonáva alebo vykonával v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania alebo funkcie činnosť v oblasti finančného trhu na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti obchodov alebo investičných služieb poskytovaných alebo ktoré sa majú poskytovať pre túto osobu.
- b) Arca Brokerage House posúdi odborné znalosti, skúsenosti a poznatky klienta a vydá písomné vyjadrenie, že tieto poskytujú primeranú záruku, že vzhľadom na povahu plánovaných obchodov alebo poskytovania investičných služieb alebo vedľajších služieb je klient schopný uskutočňovať vlastné rozhodnutia o investíciách a rozumie príslušným rizikám s tým spojeným,
- c) tento klient písomne vyhlási Arca Brokerage House, že žiada, aby sa s ním zaobchádzalo ako s profesionálnym klientom, a to vo vzťahu k jednej alebo viacerým investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom alebo k jednému alebo viacerým druhom finančných nástrojov alebo obchodov,
- d) Arca Brokerage House poskytol tomuto klientovi jednoznačné písomné upozornenie o možnosti straty práv na ochranu a práv na náhradu,
- e) tento klient písomne uviedol v dokumente oddelenom od zmluvy, že si je vedomý následkov straty práv podľa bodu d).